

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

PHAN THU HẰNG

**KINH TẾ BIỂN Ở HUYỆN ĐẢO VÂN ĐỒN
TỈNH QUẢNG NINH (1994 - 2012)**

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

THÁI NGUYÊN - 2015

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

PHAN THU HẰNG

**KINH TẾ BIỂN Ở HUYỆN ĐẢO VÂN ĐỒN
TỈNH QUẢNG NINH (1994 - 2012)**

Chuyên ngành: Lịch sử Việt Nam

Mã số: 60.22.03.13

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Hà Thị Thu Thủy

THÁI NGUYÊN - 2015

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của cá nhân tôi. Các nội dung nêu trong luận văn là kết quả làm việc của tôi và chưa được công bố trong bất cứ một công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2015

Tác giả luận văn

Phan Thu Hằng

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin chân thành cảm ơn tất cả các thầy cô giáo trong Khoa Lịch sử, đặc biệt là những thầy cô giáo chuyên ngành Lịch sử Việt Nam, những người đã giảng dạy và động viên tôi trong suốt hai năm học vừa qua giúp tôi hoàn thành nghiên cứu và hoàn thiện nghiên cứu đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới **PGS.TS. Hà Thị Thu Thủy**, người đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu.

Qua đây, tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới gia đình và bạn bè tôi, những người đã luôn ở cạnh tôi trong những lúc khó khăn nhất và giúp tôi có được thành quả ngày hôm nay.

Thái Nguyên, tháng 08 năm 2015

Tác giả luận văn

Phan Thu Hằng

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG	v
DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	3
3. Đối tượng, phạm vi, nhiệm vụ và mục đích nghiên cứu	5
4. Nguồn tài liệu và phương pháp nghiên cứu	6
5. Đóng góp của luận văn	7
6. Bố cục của luận văn	7
Chương 1. ĐIỀU KIỆN PHÁT TRIỂN KINH TẾ BIỂN Ở HUYỆN ĐẢO VÂN ĐỒN TỈNH QUẢNG NINH	8
1.1. Điều kiện tự nhiên	8
1.2. Điều kiện dân cư - xã hội	13
1.3. Điều kiện kinh tế	19
Tiểu kết chương 1	21
Chương 2. HOẠT ĐỘNG KINH TẾ BIỂN Ở HUYỆN ĐẢO VÂN ĐỒN GIAI ĐOẠN 1994 - 2012	23
2.1. Chủ trương phát triển kinh tế biển ở huyện đảo Vân Đồn	23
2.2. Sự phát triển của kinh tế biển ở huyện đảo Vân Đồn	29
2.2.1. Khai thác, nuôi trồng và chế biến thủy sản	29
2.2.2. Du lịch biển, đảo	44
2.2.3. Mạng lưới giao thông và hệ thống cảng biển	66
Tiểu kết chương 2	69

Chương 3. TÁC ĐỘNG CỦA KINH TẾ BIỂN ĐẾN KINH TẾ, XÃ HỘI HUYỆN ĐẢO VÂN ĐỒN TỈNH QUẢNG NINH.....	71
3.1. Tác động về kinh tế.....	71
3.1.1. Thúc đẩy sự phát triển của các ngành kinh tế khác.....	72
3.1.2. Góp phần chuyển dịch cơ cấu kinh tế của huyện đảo	75
3.2. Tác động về xã hội.....	76
3.2.1. Góp phần xóa đói giảm nghèo	76
3.2.2. Góp phần làm thay đổi diện mạo của huyện đảo.....	78
3.2.3. Góp phần mở rộng quan hệ đối ngoại và chủ động hội nhập.....	79
Tiểu kết chương 3	82
KẾT LUẬN.....	83
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	87

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

CV	Mã lực - thước đo công suất động cơ
HĐND	Hội đồng nhân dân
HTX	Hợp tác xã
NN&PTNT	Nông nghiệp và Phát triển nông thôn
SX	Sản xuất
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Trang

Bảng 2.1.	Năng suất khai thác hải sản huyện Vân Đồn giai đoạn 2006 - 2010	33
Bảng 2.2.	Sản lượng khai thác hải sản huyện Vân Đồn năm 2012	34
Bảng 2.3.	Diện tích, sản lượng nuôi trồng hải sản huyện Vân Đồn giai đoạn 2006 - 2012.....	39
Bảng 2.4.	Cơ sở sản xuất con giống thuỷ sản năm 2010.....	42
Bảng 2.5.	Thực trạng cơ sở lưu trú tại huyện Vân Đồn 2004 -2008	56
Bảng 2.6.	Một số chương trình du lịch đang được các công ty Du lịch chào bán đến Vân Đồn	61
Bảng 2.7.	Hiện trạng khách du lịch quốc tế đến Vân Đồn giai đoạn 2004-2009.....	63
Bảng 2.8.	Hiện trạng khách du lịch nội địa đến Vân Đồn giai đoạn 2004-2009.....	64
Bảng 3.1.	Bảng thống kê so sánh một số chỉ tiêu phát triển kinh tế.....	74

DANH MỤC CÁC HÌNH, BIỂU ĐỒ

Hình 1.1.	Bản đồ hành chính tỉnh Quảng Ninh	9
Hình 1.2.	Bản đồ hành chính huyện Vân Đồn - Quảng Ninh.....	17
Hình 2.1.	Sơ đồ vị trí và mối liên hệ vùng	27
Hình 2.2.	Sơ đồ cấu trúc phát triển không gian vùng.....	28
Hình 2.3.	Bản đồ các điểm du lịch tỉnh Quảng Ninh	49
Biểu đồ 3.1.	Kim ngạch xuất nhập khẩu hàng hóa huyện Vân Đồn giai đoạn 2008 - 2012	80
Biểu đồ 3.2.	Thu ngân sách từ XNK trên địa bàn Vân Đồn - Quảng Ninh giai đoạn 2007 - 2013	81

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Lịch sử phát triển của thế giới cho thấy, biển và kinh tế biển có vị trí đặc biệt quan trọng đối với các quốc gia có biển trong quá trình phát triển, là nhân tố thúc đẩy phát triển kinh tế và bảo vệ chủ quyền. Hiện nay, trên thế giới có 151 quốc gia ven biển, vùng biển rộng gần 109 triệu km², biển được các nước xác định là vùng đặc quyền kinh tế trong giới hạn 200 hải lý theo công ước quốc tế. Các quốc gia có biển trên thế giới đã và đang xúc tiến xây dựng chiến lược cũng như các kế hoạch hành động khai thác biển, khai thác vùng ven bờ hải đảo một cách mạnh mẽ. Việt Nam là một quốc gia ven biển, vùng biển rộng 1 triệu km², bờ biển dài 3.260 km trải dài ở cả 3 hướng Đông, Nam và Tây Nam, có những ưu thế và vị trí chiến lược đặc biệt quan trọng đối với khu vực và trên thế giới, có một tài nguyên biển khá phong phú và đa dạng, là điều kiện thuận lợi thúc đẩy kinh tế biển phát triển, khai thác có hiệu quả nguồn tài nguyên từ biển, phục vụ cho quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Nằm ở vùng Vịnh Bắc Bộ, gồm 2 quần đảo lớn là Kế Bào và Vân Hải với hơn 600 hòn đảo lớn, nhỏ thuộc Bái Tử Long, bao bọc một phần vùng mỏ Hồng Gai, huyện đảo Vân Đồn có vị trí rất quan trọng về kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh của tỉnh Quảng Ninh và khu vực Đông Bắc của Tổ quốc. Hơn 15 năm thành lập (ngày 23-3-1994 Chính phủ ra quyết định đổi tên huyện Cẩm Phả thành huyện Vân Đồn và tách 2 xã: Cô Tô, Thanh Lân thành lập huyện Cô Tô), nhất là từ khi được Chính phủ phê duyệt đề án xây dựng *Khu kinh tế - xã hội Vân Đồn* (31-5-2006) thành khu vực kinh tế chiến lược và địa bàn trọng điểm về quốc phòng - an ninh vùng Bắc Bộ, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân của huyện đã chủ động khắc phục khó khăn, giành được kết quả quan trọng trong khai thác tiềm năng, lợi thế phát triển kinh tế biển, kết hợp